

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Ferdinand I rege al României

Statele cu dinastii ereditare nu rămân nici pe un moment fără Domnitor. Cum și-a închis unul din ei ochii pe vecie, îi ia locul acela, care prin legile țării îi este destinat de urmaș: moștenitorul de tron. Așa s'a întâmplat și în România. În momentul în care inima mare, nobilă și caldă a Regelui Carol I a încetat a mai bate, sarcina guvernării țării românești a căzut asupra Principelui *Ferdinand*, moștenitorul de tron al României.

Ministrul-president al țării, domnul *Ionel Brătianu*, primind știrea dureroasă despre decedarea marelui Rege Carol, s'a prezentat numai decât la Principele *Ferdinand* și i-a înaintat demisia guvernului, care-și primise încredințarea dela Regele decedat. Principele *Ferdinand* a încredințat însă și pe mai departe guvernul presidat de d-nul *Brătianu* cu conducerea țării.

Guvernul a convocat apoi imediat, pe ziua următoare, Duminecă, corpurile legiuitoare române la ședință comună, pentruca în fața lor noul Rege să depună jurământul pe constituția țării, și să primească de fapt domnia din mâinile reprezentanților țării, iar poporațiunii din regat i-a adresat proclamațiunea următoare.

«Români! România și-a pierdut pe marele ei Rege, Carol I, întemeietorul regatului. Aproape jumătate de veac și-a consacrat el țării toate puterile cu cari l-a binecuvântat Dumnezeu, și numai moartea a pus capăt muncii sale neobosite și rodnice. Decedatul e pildă strălucită a devotamentului față de poporul pe care chemat a fost să-l conducă. Cu punctuoasa conștiință a datorinței și cu virtuțile sale a scris pagina cea mai glorioasă în cartea istoriei națiunii române. Vitejia sa, arătată pe câmpul de război, a deșteptat de nou gloria străbunilor noștri, și înțelepciunea sa a asigurat ființa statului, punându-o pe base neclătinate, pe terenul progresului. Patria îi va fi vecinic recunoscătoare pentru binefacerile fericitei sale domnii și națiunea în ele vede chizășia înfloririi sale din viitor. Prin munca sa Carol I a contopit în mod nedespărțit dinastia cu națiunea, și în aceasta zi de doliu simte fiecare Român, că are datorința a se grupa în jurul iubitului Moștenitor al tronului, care în iubirea și încrederea poporului va afla, nu numai mângăere pentru durerea sa, care e durerea tuturor Românilor, ci totodată și isvor de nouă puteri, pentru împlinirea misiunii sale mari și grele, la care e chemat. Stăpânit de aceleași sentimente, cari au însuflețit pe gloriosul său unchiu, noul Rege va continua activitatea, îndreptată într'acolo, ca să ducă la realizarea misiunii națiunii române».

Duminecă înainte de amiază apoi s'a celebrat în București, la Mitropolie, un solemn serviciu divin pentru odihna sufletului reposatului Rege Carol I, prin I. P. S. Sa Mitropolitul-Primat *Conon*, cu asistență număroasă, iar la orele două după amiază s'au întrunit deputații și senatorii în sala de ședință a camerei române, la ședință comună, pentruca în fața lor, ca reprezentanți ai țării românești, se depună noul Rege jurământul pe constituția țării.

Era de față, pentru a asista la actul solemn, I. P. S. Sa, Mitropolitul-Primat al țării, cu toți Episcopii, deputații, senatorii, dignitarii înalți ai țării, corpul diplomatic, și alt public ales. Damele s'au prezentat în haine de doliu. La orele două și-a făcut apariția în sală Regina Maria, însoțită de Principele Elisabeta și Maria și de Principele Nicolae, toți în doliu adânc. Nu peste mult a intrat apoi în sală și Regele *Ferdinand*, primit fiind cu aplauze și aclamări frenetice. Era însoțit de Principele Carol, Moștenitorul de tron, care a luat loc între senatori, lângă Mitropolitul-Primat. S'a procedat numai decât la actul solemn. Regele *Ferdinand* a depus jurământul prescris de constituție, cu mâna dreaptă pe sfânta evanghelie, rostind cu glas înalt cuvintele următoare: «*Jur să păstrez constituția și legile poporului român, să mențin drepturile sale naționale și integritatea teritoriului.*»

După terminarea ceremoniei Regele a rostit vorbirea următoare:

«Chemat din mila lui Dumnezeu și din voința poporului se iau moștenirea marelui întemeietor, care mi-a lăsat ca moștenire sfântă sentimentul iubirei și al credinței unui întreg popor: aflu în iubirea mea față de națiune puterea, de a pași fără șovăire pe calea împlinirii unei datorințe mari și grele. Esemplul aceluia, pe care toți îl deplângem, ca pe un părinte, și convingerea, că numai prin un neîntrerupt avânt se poate asigura puterea de viață a unui popor, vor călăuzi toate năzuințele mele, puse într-o desvoltare acestui stat, în cursul întregii mele vieți. În împlinirea acestei înalte datorințe, pe care o iau asupra mea cu neînfrântă credință și iubire, îmi voi afla resplata cea mai dulce și procedând astfel, dăm chizășie despre recunoștința față de acela, a cărui amintire e cea mai prețioasă legătură între țară și casa sa. Sub fericita sa domnie, care formează o mândrie pentru istoria noastră, a aflat primul Rege totdeauna, când evenimente mari reclamau această datorință, sprijinul cel mai puternic în unirea tuturor Românilor cu tronul. Sunt convins, că Românii, stăpâniți de același patriotism înalt, vor ști se de și în viitor tronului și țării unitatea gândirii și a fapturii, singura chizășie a unei desvoltări sănătoase naționale. Atotputernicul, care după atâtea grele încercări a binecuvântat munca acelora, cari s'au consacrat binelui națiunii acesteia, nu va lăsa se piară aceea, ce cu atâta muncă grea a fost creat, ci cu iubire față de

acest popor va apăra munca neîntreruptă, pe care, ca bun Român, și ca Rege, sunt decis a o consacra țării mele».¹

Scurta dar însuflețitoare vorbire a Regelui *Ferdinand I* a fost mai de multeori întreruptă de aplauzele și aclamările celor din sală, iar după terminarea ei s'au adus sgomotoase ovațiuni, Regelui și Reginei Maria.

A luat apoi cuvântul presidentul corpurilor legiuitoare române unite, domnul *Mihail Ferechide*, și a parentat în termeni foarte frumoși și indiușători pe Regele Carol I, asigurând la fine pe noul Rege al României de devotamentul corpurilor legiuitoare ale țării.

Intre nouă ovațiuni sgomotoase Regele și Regina, împreună cu ceilalți membri ai casei domnitoare, au părăsit sala, trecând la Mitropolie, unde s'a celebrat un scurt serviciu divin pentru îndelunga viațuire a Regelui și a Reginei României. După terminarea serviciului, Suveranii României au plecat la palat, între sgomotoasele aclamări ale mulțimei de pe strade.

La orele trei d. a. pretutindenea în țară, în toate garnisoanele, armata română a pus jurământul de credință, datorită noului ei comandant suprem, noului Rege *Ferdinand I*.

Inmormântarea Regelui Carol.

Corpul neînsuflețit al marelui Rege Carol a fost așezat în sicriu de stejar și pus pe catafalc în castelul Peleş din Sinaia, încă Sâmbăta, în ziua morții sale, iar Luni a fost dus de aci la București și așezat pe un frumos catafalc în palatul regal. Publicul a fost admis, ca se vadă mai pe urmă pe înțeleptul Rege Carol al României. De aci apoi inmormântarea se va face mâine, Joi, cu solemnitate convenită. Sicriul va fi dus la Curtea de Argeș și așezat în cripta acestei vestite mănăstiri, restaurată cu cheltueala decedatului Rege Carol.

Luni a fost publicat apoi testamentul Regelui Carol. În introducere defunctul dă învățături prețioase urmașului său, cum are să conducă țara și poporul ce i s'a încredințat, apoi se iau dispozițiuni cu privire la avere. Regele Carol testează mai multe milioane de lei Reginei văduve Elisabeta, urmașului său pe tron, noului Rege *Ferdinand I*, și rudeniilor sale mai serace, iar douăsprezece milioane de lei testează pentru scopuri de binefacere. Castelul Peleş din Sinaia îl lasă urmașului său, Regelui *Ferdinand I*, cu drept de folosință asigurat pe seama Reginei Elisabeta.

Armata română, la ordinul Regelui *Ferdinand I*, poartă doliu o lună întreagă pentru decedatul Rege Carol I.

¹ În lipsa textului original românesc, pe care nu-l avem, fiindcă zierele din România nu ni se înmânează, cu toate că ni se trimit regulat, după cum suntem informați, dăm atât vorbirea Maiestății Sale, Regelui *Ferdinand I*, cât și proclamația guvernului român, subscrișă de toți membrii cabinetului, în traducere făcută după zierele din Budapesta. Redacțiunea.

Războiul.

Trupele rusești au fost scoase pretutindenea de pe pământul Ungariei și respinse cu mari pierderi, de parte în Galiția. Ceice și-au părăsit vetrele de frica Rușilor pot să se întoarcă îndărăt, la casele lor, pe cari le vor afla așa cum le-au lăsat, fiindcă Rușii, pe unde au ajuns, nu au făcut nici o stricăciune. De ce au avut trebuință au cumpărat și plătit cu bani gata. E de regretat, că între cei ce au crezut, că cel mai cuminte lucru pe care-l pot face între împrejurările date este să fugă, s'au aflat și funcționari publici, cari datorință aveau să stea la posturile lor și se deede pept cu orice primejdie (căci viața lor nu e mai scumpă decât a celor de pe câmpul de război), iar nu se deede simplu rău poporațiunii și se provoace frică nemotivată și panică printre diferitele ei pături.

Din Sărbia vine știrea, că pe acolo lumea e foarte deprimată și conștie de situația gravă în care se află țara. Trupele sârbești, reduse aproape la jumătate, pentrucă la 100.000 se urcă pierderile lor de până acuma, sunt obosite, disgustate, gata să se predece. De aceea s'ar fi făcut întrebare la Roma, din partea guvernului sârbesc, că oare nu ar fi aplecată Italia să mijlocească un armistițiu la Austro-Ungaria, de care repaos Sărbia are mare necesitate și pentru a lua măsurile necesare sanitare, ca holera să nu iee estinderea cu care amenință țara. Iar când se aud șvonuri de armistițiu, se poate deduce, că războiul se apropie de terminare. Războiul monarhiei noastre cu Sărbii.

La granițele rusești trupele germane de sub comanda generalului *Hindenburg* înaintează cu succes spre *Ivangorod* și spre *Varșovia*. Rușii au făcut de mai multeori încercarea de a împedeca înaintarea, dar au fost bătuti și siliți să se retragă. Trupele germane au ajuns la *Vistula*. Din Galiția apoi trupele rusești se retrag mereu, iar trupele noastre austro-ungare sunt tot în urma lor. Mai multe orașe din Galiția, în cari Rușii au fost introdus administrația rusască, sunt acum puse de nou sub conducere austriacă. Funcționarii refugiați și-au ocupat de nou posturile. La *Przemisl*, fortăreața puternică, pe care Rușii au trebuit să o abandoneze și să se retragă din jurul ei, pierderile Rușilor se urcă la 50.000, morți și răniți. Trupele noastre au intrat în *Przemisl*. Se așteaptă, că în curând Rușii se fie siliți să se retragă și din *Lemberg* și atunci Galiția va fi întreagă curățită de Ruși, și luptele cealalte vor fi date pe pământ rusesc.

Din isvor rusesc s'a trimis știrea, că în guvernamentul *Suwalki*, pe la *Augustov*, trupele rusești ar fi bătut pe *Nemți*. Se constată însă și se declară în mod oficial, din parte germană, că știrea e pură invenție. Rușii n'au învins nici unde.

În Franța situația e tot neschimbată, va să zică, lupta se continuă.

